

BIZTONSÁGI ADATLAP

készült az 1907/2006/EK, az 1272/2008/EK és a 2015/830/EU rendelet szerint

1. szakasz: Az anyag/készítmény és a vállalat/vállalkozás azonosítása

- 1.1. Kereskedelmi név:** **Agriplant® Starter**
- 1.2. Azonosított felhasználás:** vízben oldódó NPK műtrágya magnéziummal és mikroelemekkel mezőgazdasági felhasználásra
Ellenjavallt felhasználás: fentitől eltérő
- 1.3. A gyártó, forgalmazó, a biztonsági adatlap szállítójának adatai:**
Gyártó: **Planta – Düngemittel GmbH**
Schwanenstrasse 22, D-93128 Regenstauf, Németország
- Forgalmazó, biztonsági adatlap szállítója: **Kwizda Agro Hungary Kft.**
1138 Budapest, Váci út 135 – 139. C. épület II. emelet
telefon: +36 1 224 7305 fax: +36 1 212 0873
honlap: www.kwizda.hu
- 1.4. A biztonsági adatlapért felelős személy elérhetősége:** kwizda@kwizda.hu
- 1.5. Sürgősségi telefon:** Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ): 06 1 476 6464
Éjjel-nappal elérhető ingyenes telefonszám: 06 80 20 11 99

2. szakasz: A veszély azonosítása

2.1. A keverék besorolása: a gyártó, a vonatkozó uniós szabályozás, a 1272/2008/EK (CLP) rendelet szerint **a termék nem veszélyes keverék.**

A termék egészségi és környezeti veszély szempontjából nem osztályozandó.

Egyéb, osztályozást nem eredményező veszély: tűz esetén nitrogén-oxidok és ammónia fejlődhet.

2.2. Címkézési elemek

Piktogram, figyelmeztetés: nem szükséges.

Veszélyre, kockázatra utaló H-mondat, óvintézkedésre vonatkozó P-mondat: nem szükséges.

Az emberi egészség és a környezetre veszélyeztetésének elkerülése érdekében be kell tartani a használati utasítás előírásait.

2.3. Egyéb veszély: nem ismert.

3. szakasz: Összetétel, vagy az összetevőkre vonatkozó adatok

Kémiai jelleg: szilárd keverék. Az összetevők: ammónium-, magnézium-, káliumsók, nitrátok, foszfátok, szulfátok formájában. Mikroelemeket tartalmaz.

Veszélyes komponensek	Koncentráció	Veszélyességi osztály, kategória, H-mondat
Ammónium-nitrát (NH ₄ NO ₃) CAS-szám: 6484-52-2 EU-szám: 229-347-8 REACH Reg. szám: 01-2119490981-27-0015	0 – 5%	Ox. Sol. 2, H272
Bórsav (H ₃ BO ₃) CAS-szám: 10043-35-3 EU-szám: 233-139-2 Index-szám: 005-007-00-2 REACH Reg. szám: 01-2119486683-25-0028	0 – 0,1%	Repr. 1B, H360 FD
Réz-dinátrium-EDTA kelát komplex (CuNa ₂ (C ₁₀ H ₁₂ N ₂ C ₂ O ₈)) CAS-szám: 14025-15-1 EU-szám: 237-864-5 REACH Reg. szám: 05-2117241977-31-0000	0 – 0,1%	Acute Tox. (oral) 4, H302

A veszélyességi osztályok, kategóriák, H-mondatok a tiszta anyagra/összetevőkre vonatkoznak, a termék veszélyesség szerinti besorolását a 2. szakasz adja meg. A H-mondatok teljes szövegét lásd a 16. szakaszban.

4. szakasz: Elsősegély-nyújtási intézkedések

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése/általános tudnivalók: a sérült azonnal távolítsuk el a veszély forrásától. Az elsősegélynyújtás szakszerűsége és gyorsasága nagyban csökkentheti a tünetek kialakulását és súlyosságát.

Belégzés esetén: A sérültet vigyük friss levegőre és helyezzük nyugalomba. Rosszullét, légzési problémák esetén forduljunk orvoshoz.

Bőrré jutás esetén: A szennyezett ruházat és lábbeli levétele után a bőrt bő szappanos vízzel alaposan le kell mosni.

Szembejutás esetén: Végezzünk szemöblítést folyóvízzel a szemhéjak széthúzása és a szemgolyó állandó mozgatása közben. A kontaktlencsét távolítsuk el. Panaszok esetén forduljunk szakorvoshoz!

Lenyelés esetén: Öblítsük ki a sérült szájüregét vízzel, majd amennyiben eszméleténél van, itassunk vele vizet. Öntudatlan sérültnek ne adagoljunk semmit szájon keresztül. Panaszok esetén forduljunk orvoshoz.

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások: A termék hőbomlása során keletkező gázok, füstök belégzése esetén forduljunk orvoshoz! Mutassuk meg a termék adatlapját! Nagyobb mennyiségek lenyelése esetén gyomor- és bélpanaszok, különleges esetekben — kiváltképp gyermekek esetében — a termék nitrát anion tartalma következtében methemoglobinémia (kék csecsemő szindróma) és cianózis (száj elkéklése) fordulhat elő. Magas porkoncentráció esetén irritálja az orrot, a felső légutakat; a tünetek: torokfájás, köhögés.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése: Amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost és mutassuk meg a termék címkéjét, ill. biztonsági adatlapját!

5. szakasz: Tűzoltási intézkedések

5.1. Megfelelő oltóanyag: a víz, környezeti tűz esetén.

Nem alkalmas oltóanyag: száraz oltóanyagokat vagy oltóhab.

5.2. A keverékből származó különleges veszélyek: mérgező gázok keletkezhetnek a hőbomlás és az égés során, a keletkező gőzök, gőz, füst belégzését el kell kerülni.

5.3. Javaslat a tűzoltóknak: teljes védőöltözet (vegyszer ellenálló védőruházat) és a környezet levegőjétől független légzőkészülék használandó.

5.4. Speciális veszély, módszerek: a szennyezett tűzoltóvíz talajvizekbe ne jusson.

6. szakasz: Intézkedések véletlenszerű környezetbejutás esetén

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások: kerüljük el porképződést! Lásd még a 7. és a 8. szakaszt.

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések: a terméket, illetve a belőle származó hulladékot csatornába, felszíni vizekbe engedni nem szabad.

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezés mentesítés módszerei és anyagai: a kiszóródott terméket felporzás mentesen (ipari porszívó, lapát) gyűjtjük össze. Az összegyűjtött terméket ártalmatlanítsuk vagy hasznosítsuk újra.

7. szakasz: Kezelés és tárolás

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések

Kerüljük el a termék szembejutását, bőrre kerülését, a porképződést és a porfelhalmozódást.

Az általános higiéniai intézkedések betartandók:

- A munkaterületen ne együnk, ne igyunk, ne dohányozzunk.
- A munkavégzés szüneteiben, illetve a munka befejezése után mossunk kezet!
- Az elszennyeződött ruházatot vessük le.

Intézkedés a tűz és robbanásveszélye elkerülésére: a termék maga nem éghető.

Környezeti tűz esetén nitrogén-oxidok és ammónia szabadulhat fel. Használati és a tárolási utasításokat tartsuk be!

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetetlenséggel együtt

A terméket jól lezárva **száraz helyen, napfénytől védve, szobahőmérsékleten tároljuk.** Ügyeljünk arra, hogy hőforrással, oxidálószerekkel ne érintkezzen.

Tartsuk távol éghető, gyúlékony anyagoktól, savaktól, bázisoktól. Gyermekek kezébe nem kerülhet! Hő- és gyújtóforrástól távol, élelmiszerektől, italoktól és takarmányoktól elkülönítve kell tárolni. Előírászerű tárolás esetén minőségét 3 évig megőrzi.

Tárolóhelyiség és a tárolóedényzet: az eredeti csomagolásban száraz helyen tároljuk! Tartsuk be a vízbázisok védelemét szolgáló rendeleteket.

7.3. Meghatározott végfelhasználás: műtrágya. A felhasználók mindig olvassák el a használati útmutatót és tartsák be a biztonságos kezelésre és felhasználásra vonatkozó előírásokat, utasításokat.

8. szakasz: Az expozíció elleni védekezés/egyéni védelem

8.1. Ellenőrzési paraméterek

Foglalkozási expozíciós határérték (a munkahelyi levegőben megengedett határérték):

Az ammónium-nitrátra határérték megállapítás nem történt.

Bórsav: TWA: 0,5 mg/m³, STEL: 1 mg/m³ (bórra számolva, német határérték).

TWA: Time weighted average, 8 órás munkavégzésre vonatkozó átlagos koncentráció, mellyel történő expozíció megengedhető.

STEL: Short Term Exposure Limit: rövid időtartamra (15 perc) vonatkozó koncentráció, mellyel történő expozíció megengedhető.

8.2. Az expozíció elleni védekezés

Műszaki intézkedések:

- A vegyi anyagoknál szokásos védőintézkedéseket be kell tartani.
- Védőfelszerelések, mosakodási lehetőség biztosítása.

Higiéniai intézkedések:

- Munka közben enni, inni és dohányozni nem szabad!
- A munka szüneteiben, illetve a munka befejezése után alapos kézmosás, illetve mosakodás szükséges.

Személyi védőfelszerelések:

- Légutak védelme: porálarc, P1 szűrőbetéttel.
- Kézvédelem: kémiai anyagoknak ellenálló védőkesztyű (pl. gumi).
- Szemvédelem: nem szükséges rendeltetészerű felhasználás esetén.

Környezeti expozíció elleni védekezés: lásd a 6. és 7. szakaszt. A termék véletlenszerű kiszóródást, környezetbe jutását el kell kerülni.

9. szakasz: Fizikai és kémiai tulajdonságok

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ

Halmazállapot:	szilárd
Megjelenési forma:	por
Szín:	színtelen
Szag:	szagtalan
Robbanási tulajdonság:	a termék nem robbanásveszélyes
Forráspont:	nem alkalmazható
Gőznyomás:	nem alkalmazható
Lobbanáspont:	nem alkalmazható
Olvadáspont:	a termék keverék, nem jellemző
Vízoldékonyság:	max. kb. 250 g/l
Térfogattömeg:	kb. 1140 g/dm ³
pH-érték:	kb. 3,9 (2 g/l vizes oldata, 20°C-on)
Gőzsűrűség:	nem alkalmazható

9.2. Egyéb információ: nincs egyéb adat

10. szakasz: Stabilitás és reakciókészség

10.1. Reakciókészség: higroszkópos.

10.2. Kémiai stabilitás: előírászerű kezelés és tárolás esetén, közönséges körülmények (normál hőmérséklet- és nyomásviszonyok) stabil keverék.

10.3. A veszélyes reakciók lehetősége: előírászerű kezelés és tárolás esetén nem jellemző.

10.4. Kerülendő körülmények: nedvesség, magas hőmérséklet.

10.5. Kerülendő anyagok: éghető anyagok, erős savak és bázisok, redukáló anyagok, klorátok, kloritok, hipokloritok, nitritek, klorát tartalmú gyomirtó szerek.

10.6. Veszélyes bomlástermékek: a hőbomlása során nitrogén-oxidok és ammónia képződik.

11. szakasz: Toxikológiai adatok

11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információk: a készítménnyel toxikológiai vizsgálatokat nem végeztek, megítélése kizárólag az összetevőkre vonatkozó toxikológiai adatok, azok osztályozása és koncentrációja alapján a CLP rendelet előírásainak megfelelően történt.

Akut toxicitás: nincs adat.

Primer irritációs hatások: gyengén irritál.

Szenzibilizáció: várhatóan nem szenzibilizál.

Krónikus toxicitás: nincs adat.

CMR hatás (rákkeltő, csírasejt mutagenitás, reprodukciót károsító hatás): nincs adat.

Egyéb információ: Nagyobb mennyiségek lenyelése esetén gyomor- és bélpanaszok, különleges esetekben — kiváltképp gyermekek esetében — methemoglobinémia (kék csecsemő szindróma) és cianózis (száj elkékekülése) fordulhat elő.

12. szakasz: Ökológiai adatok

12.1. Toxicitás: a termék a vízi szervezetekre alacsony a toxicitású (gyártói osztályozás).

12.2. Stabilitás: biológiailag lebontható. A nitrát ion fontos növényi tápanyag. A természetes nitrifikáció, denitrifikáció folyamatainak keresztül nitrogénforrásként szolgál. A nitrogént nitrát anion (NO_3^-) és/vagy ammónium kation (NH_4^+) formában tartalmazó műtrágyák a növényeket közvetlenül felvehető nitrogénhez juttatják.

12.3. Bioakkumulációs potenciál: nincs.

12.4. A talajban való mobilitás: a termék vízdékony, talajvízbe nem juttassuk.

12.5. A PBT és a vPvB-értékelés eredménye: nem releváns.

12.6. Egyéb káros hatás, információ: a termék vízveszélyességi osztályba sorolása: WGK1, a vízminőséget kismértékben befolyásoló anyag, gyártói besorolás.

13. szakasz: Ártalmatlanítási szempontok

13.1. Hulladékkezelési módszerek:

A termék ártalmatlanításának legbiztosabb módja a célzott mezőgazdasági felhasználás.

A termék maradékának, csomagolóanyagának ártalmatlanítása a helyi előírásoknak megfelelően történjen, a maradékainak és hulladékainak kezelésére a 225/20151. (VIII.7.) Kormányrendeletben foglaltak az irányadók. A hulladékának besorolása a 16/2001. (VII.18.) KöM. rendelet alapján történjen.

Hulladékkulcs (EWC-kód): 02 01 09 agrokémiai hulladék, ami különbözik 020108-tól

A csomagolóanyag vízzel történő kiöblítés után újrahasznosítható. A szennyezett csomagolóanyag összegyűjtése a helyi előírásoknak megfelelően történjen. A készítmény csomagolási hulladékainak kezelését a 442/2012 (XII. 29.) Kormányrendelet szabályozza.

14. szakasz: Szállításra vonatkozó információk

A készítmény a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények szerint (ADR/RID, ICAO/IATA és IMDG) **veszélyes áru**.

14.1. UN-szám: 2071

14.2. Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés: AMMÓNIUM-NITRÁT ALAPÚ MŰTRÁGYA, amely nitrogén/foszfát, nitrogén/kálcium vagy nitrogén/foszfát/kálcium típusú műtrágya egynemű keveréke legfeljebb 70% ammónium-nitrát tartalommal és legfeljebb 0,4% összes éghető anyag tartalommal (beleértve bármilyen szerves anyagot szénegyenértékre átszámítva) vagy legfeljebb 45% ammónium-nitrát tartalommal és korlátlan éghető anyag tartalommal.

14.3. Szállítási veszélyességi osztályok:

ADR osztály: 9, kód: M11

IMDG osztály: 9, (Különbéféle veszélyes anyagok és tárgyak)

14.4. Csomagolási csoport: nem tartozik az ADR hatálya alá

14.5. Környezeti veszély: nem veszélyes

14.6. A felhasználót érintő különleges intézkedések

14.7. A MARPOL egyezmény II. melléklete és az IBC szabályzat szerinti ömlesztett szállítás: nincs információ

15. szakasz: Szabályozással kapcsolatos információk

15.1. A keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok

Vonatkozó közösségi joganyagok

Az Európai Parlament és Tanács 2003/2003/EK rendelete a műtrágyákról és a rendelet módosításai

REACH rendelet (1907/2006/EK) és módosításai

CLP-rendelet (1272/2008/EK) és módosításai

Az EURÓPAI PARLAMENT és a TANÁCS 2008/98/EK IRÁNYELVE (2008. november 19.) a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről

Vonatkozó magyar joganyagok

36/2006. (V.18.) FVM rendelet a termésközelítő anyagok engedélyezéséről, tárolásáról, forgalmazásáról és felhasználásáról és a rendelet módosításai

Munkavédelem: az 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről;

25/2000. (IX.30.) EüM-SzCsM együttes rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról; 33/1998. (VI.24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről; 3/2002. (II.8.) SzCsM-EüM együttes rendelet a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről;

Kémiai biztonság: 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról és módosításai, a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet és módosításai;

Környezetvédelem: 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól; 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékokról; 225/2015. (VIII.7.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól; 72/2013. (VIII.27.) VM rendelet a hulladék jegyzékről;

Tűzvédelem: az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról; az 54/2014. (XII.5.) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról.

15.3. Kémiai biztonsági értékelés: nem készült.

16. szakasz: Egyéb információk

A biztonsági adatlap nem arra szolgál, hogy a termék bizonyos tulajdonságait garantálja, nem helyettesíti a termékspecifikációt.

A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok és ajánlások ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállónak ismerjük, és arra szolgálnak, hogy a termék biztonságos felhasználását segítse.

A terméket tárolni, kezelni és felhasználni kizárólag a használati utasításban leírtaknak megfelelően lehet. A felhasználó felelősége, hogy megtegyen minden szükséges óvintézkedést a készítmény használatakor. Az adatlap nem jelenti bármilyen jogi kötelezettség vagy felelősség vállalását a bármilyen körülmények között történő használatból, illetve helytelen használatból adódó következményekért, hiszen a felhasználás körülményei (kezelés, alkalmazás, tárolás, ártalmatlanítás, stb.) hatáskörünkön kívül esnek.

A biztonsági adatlap 3. szakaszában szereplő rövidítések, H-mondatok:

REACH Reg. szám: REACH regisztráció száma

A CLP veszélyességi osztályok rövidítései, a rövidítések utáni számok az osztályon belüli kategóriát jelentik, a nagyobb számok kisebb veszélyt jelentenek:

Acute Tox.: akut toxicitás; **Repr.:** reprodukciós toxicitás; **Ox. sol.:** oxidáló szilárd anyag.

H272 Fokozhatja a tűz intenzitását, oxidáló hatású.

H302 Lenyelve ártalmas.

H360FD Károsíthatja a termékenységet. Károsíthatja a születendő gyermeket.

Adatlaptörténet: a biztonsági adatlap 3.0-HU számú verziója a gyártó által 2012. október 11-én kiadott biztonsági adatlap felhasználásával készült 2015. október 8-án, célja a 2015/830/EU rendeletnek való megfelelés.